

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre	-----	130 L.
Fél évre	-----	70 L.
Negyed évre	-----	40 L.
Egyes szám ára	-----	3 L.

Főszerkesztő:
GYALLAY DOMOKOS
Szerkesztő:
PETRES KÁLMÁN

Egész éves előfizető, naptárunkat ingyen megkapja.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (volt Brassai-utca)
5. szám

Viszály hona.

Lengyelországban polgárháboru van. A lengyel baloldali pártok legnépszerűbb egyénisége, Pilsudszky marsall, a lengyel közvélemény volt elnöke, erős katonai fedezettel bevonult Varsóba, hogy ottan a nemrég megalakult Vitos-kormányt megbuktassa és a saját maga, vagy a pártívei számára átvegye a hatalmat. A kormány ellenállására megkezdült a harc a kormányhoz híveknek maradó csapatok s a marsall csapatai között. A küzdelem egyelőre Pilsudszky győzelmével végződött. Ellenfelei azonban még nem adták föl minden reményt és különösen Posenben szervezkednek katonailag is, ahonnan erős csapatokat készülnek küldeni a varsói diktátor ellen. Ugyanitt gyűlt össze a varsói képviselőház elmenetelt Pilsudszky-ellenes többsége, amely egy kiáltványban a marsallt lázadónak bélyegezte és törvényen kívül állónak jelentette ki.

Pilsudszky azonban Lengyelország legnagyobb részének, különösen a régi Orosz-Lengyelországnak és Galiciának ma már tekintélybe vonhatatlan ura. Új miniszteriumot is nevezett ki, amelynek élére Bratel szocialista egyetemi tanárt állította.

Pilsudszky és a hatalom, — ez két fogalom Lengyelországban, amelyek elválaszthatatlanul összetartoznak. Ő teremtette meg a világháború kezdetén a lengyel légio-

kat, amelyek a háború első éveiben a volt Osztrák-Magyar Monarchia csapataival együtt harcoltak az oroszok ellen. A háború bevégeztével ő építette ki a lengyel állam és elsősorban a lengyel hadsereg jelenlegi szerveze-

velését irta zászlajára a közélet romlottága és a hivatalnokok tisztességtelensége ellen. És ez a program a nagy gazdasági nyomorúság között élő lengyel nép körében még emelte népszerűségét.

Pilsudszky

tét. A lengyel forradalom, mely elsősorban katonai forradalomnak tekinthető, főleg ennek a hatalomra törekvő, erős egyéniségnek a műve. Az egymást követő kormányválságok, a reménytelen pénzügyi és gazdasági helyzet és az ezek nyomában járó nagy elégtelenség azonban a legnagyobb mértékben elkészítette a talajt Pilsudszky vállalkozása számára. A népszerű marsall a nép széles rétegeiben elterjedt panaszok or-

A munkanélküliek száma Lengyelországba ma roppant nagy. A hivatalnokokat nem fizetik, mert az államkincstár képtelen a szükséges összegeket előteremteni és minden fáradás egy külföldi kölcsön megnyerésére eddig hiábavalónak bizonyult. A nagy áldozatokkal létrehozott új pénzegység, a zloty, melyről a lengyel néppel azt hitték el, hogy értékálló pénz, mert aranyfedezete van, szintén erősen zuhan értékében lefelé. Az történt tudniillik, hogy az aranyfedezet nagy részét az egymás után következő kormányok súlyos államkölcsönök fedezésére az angol banknál zálogosították el.

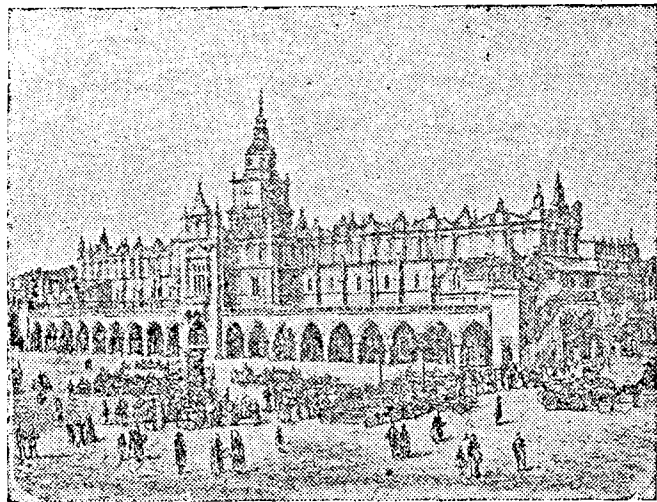
Az ország politikai helyzete szintén vigasztalan. A sok felaprózott pártból álló képviselőház nem dolgozik, hanem egymás elleni terméketlen viszályokban merül ki. Ezenkívül Lengyelországban épenugy, mint a többi utódállamokban, az uralkodó nemzet képviselői ragaszkodnak ahhoz, hogy a kisebbségek a kormányzó többségben részt ne vegyenek. Az új Lengyelország huszonhét millió lakosának egyharmadát a

kisebbségek teszik ki s ezek képviselőinek igénybevétele nélkül a pártpolitikailag sokféle oszlott kép-

ma is. Ilyen viszonyok között nem csoda, hogy új állami életének már első éveiben polgárháborúra került a sor.

Zulov-han született 1867-ben. Régi lengyel nemes családból származik, amelynek tagjai emlékezet óta harcoltak az oroszok ellen Lengyelország szabadságának visszanyerése érdekében. A fiatal Pilsudszky hű maradt családi hagyományaihoz és már ifjú korában az oroszországi forradalmi mozgalmak első sorába került. Ezért ki is zárták az egyetemről, amire a forradalmi szociálista pártba lépett be. 1888-ban résztvett egy, a cárral szembeni szervezett összeesküvésben, amiért Szibériába száműzték. Négy év múlva azonban megszökött onnan és álnévek alatt újra megkezdte működését Oroszországban. 1901-ben újra elfogták és egy pétervári börtönbe zárták be, ahonnan még Szibériába vittele előtt megszökött. Megszökése után osztrák Lengyelországba jött, majd az orosz-japán háború után Tokióba ment, hogy a japánok rendelkezésére álljon. Később megint visszajött Galiciába, ahol az oroszellenes mozgalmat szervezte, amíg 1914-ben megteremtette a légiókat és ezek élén a monarchia csapatai mellett betört Dél-Oroszországba.

Pilsudszky érzelmeiről, hályesmet a politikában egyáltalában szerepet játszik, annyit tudunk, hogy erős, engesztelhetetlen ellenfele az oroszoknak és nem a legjobb szemmel nézi az eddigi lengyel

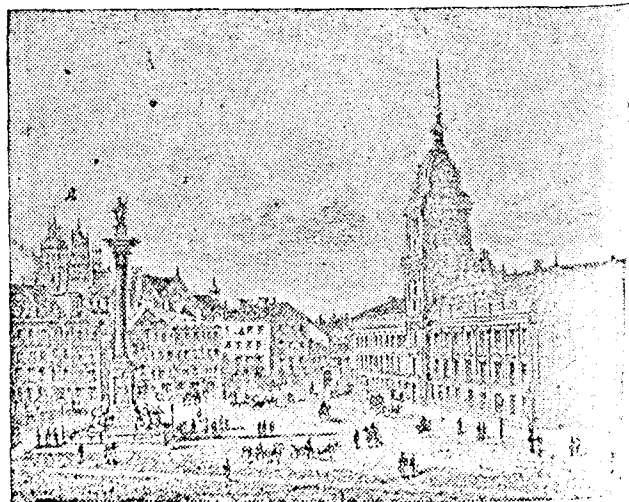
Krakko főtere.

viselőház tisztán lengyel képviselőkből álló többséget nem adhat a kormánynak.

A súlyos belpolitikai zavarokhoz járulnak a külpolitikai nehézségek, amelyek mind idegesebbé teszik az ország közvéleményét. Lengyelország, melynek története a hősi ellentmondások láncolata, három földarabolást ért már el. Az orosz cári hatalom, a porosz királyság és az osztrák császárság darabolták föl egymás között. Ma ezek a hatalmak eltűntek a föld színéről és Lengyelország újra él. De a régi nagy veszélyek, a belső viszálykodás és a veszedelmes földrajzi helyzet, mely hatalmas ellenfelek közé szorítja az országot, Lengyelország megújódott állami életével szintén újra éledtek. *Beékelve a százmilliós orosz és német tömegek közé, óriási területre elnyulva Romániától a Balti-tengerig, majdnem tíz milliónyi élégtelen kisebbséggel az országban, a tízenyolc milliós lengyel nép csak a legnagyobb nemzeti egységgel volna képes óriási birodalmát rendben összetartani.* Ezzel szemben Lengyelország a megbékíthetetlen politikai szenvedélyek és a jobb és baloldali szélsőséges kilengések országa

előtt három ezer tiszt jelent meg előtte, hogy születésnapja alkalmából szerencsekívánatait fejezze ki neki. Ugyanakkor a lengyel lövészegek és légionáriusok szövetsége tudatta vele, hogy a születésnapja alkalmából tömegesen beiratkozott újabb tagokkal együtt, százezren állanak rendelkezésére. Támogatásra kész hívei a most megindult harcaiban minden várakozáson felüli nagy tömegben jelentkeztek. Vállalkozása mégis a legnagyobb veszedelmet jelentheti Lengyelországra nézve, mert az ezáltal földérett polgárháború nagyon könnyen a legveszélyesebb helyzetbe sodorhatja az amúgy is agyaglábbon álló közvéleményt. A forradalmakat nem lehet megállítani és Pilsudszky mai sikere holnap más hasonló vállalkozásokat buzdíthat teltre, amelyeknek következménye véglegesen pusztító hatású lehet az újraépített Lengyelországra nézve.

Pilsudszky marsallról nagy sikere alkalmából a következő életrajzot közlik a lengyel lapok: Pilsudszky József, az orosz-lengyelországi

Varsó főtere.

kormányoknak a csehekkel való barátkozását. *Viszont minden esetben barátságos indulatot mutat*

a magyarsággal szemben. Külpolitikailag eddig főleg az angolok barátságát kereste és helytelenítette a lengyel kormányok élesen németellenes politikáját. Valószínűnek látszik tehát, hogy teljes sikere esetén Lengyelország külpolitikájában is bizonyos, ha nem is gyors irányváltozás fog beállani. A belpolitikában sokat nem változtathat mindaddig, amíg a lengyel állam alaposan megromlott pénzügyeit rendbe nem hozza. Ez olyan feladat, amelyhez képest a híres Augias istállójának kitisztítása alighanem kicsi munka volt. Ami a kisebbségi kérdést

illeti, Pilsudszky elég tisztán látja és nyíltan is kijelentette, hogy Lengyelország nem játszhatja hosszasan az egységes nemzeti állam szerepét, hanem mint nemzetiségi állam, egyes vidékek nemzetiségi autonómiájával, szövetséges alapra kell helyezkednie.

Mindez azonban csak távolabbi program s egyelőre az a legfőbb kérdés számára, hogy halmát Lengyelországban valamilyen módon meggyökereztetni tudja. A közeljövő meg fogja mutatni, hogy ez sikerül-e neki vagy sem.

Dr. L. I.

Győzelem!

Amikor e sorokat írjuk, még nem történtek meg a képviselőválasztások, viszont, amikor nyomtatásban az olvasó elé kerülnek, már ismeretes lesz az eredmény!

Meddő dolog lenne mostan, amikor már csak néhány óra választ el az ország közhangulatának megnyilatkozásától, jóslásokba bocsátkozni és mérleget felállítani a politikai pártok esélyeiről. Meddő elsősorban azért, mert a választás titkosan történik és az egyéni vélemények megnyilatkozásának a mélyébe senki sem tekinthet bele. — De meddő dolog főként azért, mert a találgatások számszerinti eredményei bennünket, magyarokat nem is érdekelnek tulságos nagyon. A román pártok között dúló ádáz, keseredett harc részünkre egyetlen kérdésben vált ki csak érdekességet: *milyen a kisebbségekkel szemben felállított programjuk?* De még ez is csak halovány eredményként csillog lelkünkben a megválasztott titkai között, mert hisz az esztendő kisebbségi sorsunk folyamán megtanulhattuk azt, hogy másképp beszélnek a román politika vezérei választás előtt, amikor a kisebbségekre vonatkozóan programot adnak, és másképp beszélnek, amikor uralomra kerülnek és a hatalom kormányvezéreként tartják a kezükben.

A fő kérdés, amely bennünket nagyon is érdekel, és amelynek a mérlegét föl is állíthatjuk, csak ez: *milyen magatartást tanusított Románia magyarsága a választások előkészítése alatt, a választási harc folyamán?* A válasz hál Istennek kedvező és rövid: *olyat, amilyent tanusítania kellett!*

Örömmel és büszkeséggel telten állapítjuk ezt meg, függetlenül attól, hogy milyen lesz most már a választások végeredménye. Örömmel azért, mert népi erőben gyarapodtunk, büszkeséggel pedig azért, mert értékünk számottevő sulyként nehezedett a román politika mérlegserpenyőjébe. Románia magyarsága attól a pillanattól kezdve, hogy kilépett a politikai élet küzdő terére, higgadt józansággal és előrelátó éleslátással állapíthatta meg, hogy *nemzeti jövőjét csakis a szoros összetartás és a vállvetett munka biztosíthatja.* Ezt a programot tűzte zászlajára az Országos Magyar Párt és ennek a megvalósítása a mi legdrágább kincsünk. Akadtak ugyan olyanok, akik inkább személyi érvényesülési vágyakból más utakon jártak, de hamarosan be kellett látniok, hogy ez csak késleltethetné azt az időt, amikor Erdély magyarságára jobb napok virradnak. Aztán akadtak olyanok, akik nem tekintették szívügynek a poli-

tikai állásfoglalást és a romokon keresztül is érvényesülést kerestek. Ezek elé viszont *Erdély magyarságának öntudata* gördített olyan akadályokat, amelyek elállták útjukat. Az egységbontók minden kísérlete hiábavaló volt.

A pártbontás a legkörülmönfontabb eszközökkel sem sikerült. Hogy néhány öskortes és politikai brávó akadt, akik ilyen munkára vállalkoztak, ne okozzon fájdalmat nekünk! Próbálkozásaik csak még jobban kidomborították az egységet és azt a különbséget, amely ezek között az akarnokok és a magyarság igazi választottjai között fennáll. Szégyenletes tevékenységükre a legtalálható bizonyosságot és bizonyítványt épen annak a pártnak egyik vezére adta meg, amellyel kacérkodva a Magyar Párt egysége ellen akartak törni. Dr. Lupu az óromániai parasztpárt egyik vezére állította ki részükre a szegénységi bizonyítványt akkor, mikor pár héttel ez előtt kijelentette: „Próbálkoztunk az ugynevezett székely kisgazdapárt embereivel, de az a meggyőződésem, hogy ezek nem képviselnek semmi számottevő politikai és erkölcsi erőt.” És valóban egy hétre rá Marosvásárhely mellett az ugynevezett székely kisgazdapárt vezetőit kövekkel fogadták azok a székely kisgazdák, akiknek nevében pártot akartak alakítani a Magyar Pártnak a hátbatámadására.

A választásokon a magyarság együtt haladt a kormányon lévő Averescu-párttal. A választási egyezségnek áldozati ára volt a magyarság részéről is. De viszont a kormány számottevő ígéretekkel és tényekkel viszonzta a mi fegyverbarátságunkat. Győzelme esetén — amihez kevés kétség

férhet — kedvezőbb korszak bekövetkeztét várhatjuk, amelyben eddigi hátrányos helyzetünk kiegyensúlyozódik és közelebb jut ábrándjaink megvalósításához, a teljesjogu szabadsághoz és egyenlőséghez. Óriási eredmények ezek, ha számbavesszük az elmúlt hét-estendő keserves tapasztalatait. Mi mégis minden előny dacára másodrangú kérdésnek minősítjük a választások végeredményét. Ránk nézve a legfontosabb kérdés: *a mi népi egységünk.* Ez ad nekünk erőt a jelenben és biztató reménységet a jövőre. Ebben várhatjuk számításaink diadalát és reményeink beteljesedését. Ez az egység pedig meg volt és meg van.

Tehát már a választások megtörténte előtt megállapítjuk nyugodtan és büszkén: *mi győztünk.* A magyar egység imponáló módon nyilvánult meg s ez részünkre a legszebb győzelem.

Botos János.

KÜLFÖLD

A megbolydult Európa.

A tavasz úgy látszik, megbolygatja nemcsak egyesek nyugalmát, hanem az államokét is. Az angol szirák enyhült, kisebb körre korlátozódott, de itt van Lengyelország forradalma ma még beláthatatlan következményeivel. (Erről a kérdéstről képes cikkünkben nyújtunk tájékozódást.) Egy pár országban kormányválságok, másokban gazdasági bajok, pénzügyromlások. Beszámolóink itt következnek:

A német kormányválság. Luther lemondása után újra Marx volt kancellár bizta meg Hindenburg elnök a kormányalakítással. Marx egészen az eddig kormányon volt pártcsoporthoz alakitotta meg kormányát s már ki is fejtette programját, mely teljesen egyező az előző kormányéval. Vagyis a jóvátételi terheket vállalja, a Népszövetségben a locarnói megállapodások

értelmében részt kíván venni, fenntartja az Oroszországgal kötött szerződést. A zászlókérdés, — hogy t. i. a hajók a császári lobogót használják-e vagy a köztársaságit? — marad a Luther-kormány rendelkezései szerint. Tehát a Luther bukása csak azért következett be, mert elmulasztotta az előzetes tájékozódást a pártok vezetőinél a zászlókérdés ügyében.

A francia adósságok. Franciaország a háború folyamán nagy összegeket vett kölcsön Angliától és Amerikától. Amerikai tartozásai rendezésére nézve a múlt évben megállapodásra jutott. Most angliai adósságai törlesztésének módjára nézve akart Pèret pénzügyminiszter Londonban meg egyezni. A tárgyalások félbeszakadtak — eredmény nélkül. Emiatt a francia frank újra nagyot zuhant.

A frankügy tárgyalása. A megkezdődött tanukihallgatások során feszült érdeklődéssel várták a Sigry gróf és Pallavicini őrgróf vallomásait, akik „le fogják a kormányt leplezni.” A vallomások csalódást hoztak. Kitént, hogy a grófok nem tudnak semmit. Innen-onnan összeszedett pletykákból „következtettek” össze egy kártyavárat, amely a tárgyaláson az első érintésre összeomlott. Kihallgatta a bíróság Bethlen gróf miniszterelnököt is, kinek okmányokkal támogatott vallomásából megdönhetetlenül kitént, hogy a kormány nem tudott a hamisításról s mihelyt tudomást szerzett róla, a legerélyesebben lépett fel ellene. Bethlen helyzete a frankper folytán belföldön is, külföldön is nagyon megerősödött.

Windisgraetz a fogházból egy levelet csempészett ki, amit repülőgépen akartak a Konstantinápolyban élő Mészáros Gyula vádlotthoz eljuttatni, de a rendőrség rájött a dologra s a levelet lefoglalta.

A leszerelés kérdése. A leszerelési konferencia Genfben május 18-án megkezdődött. Husz állam vesz benne részt, száz kiküldöttel és szakértővel s a világ minden országából ujságírók gyűltek össze ez alkalomból. Még csak a megnyitás formalitásain értek tul.

A biblia újra bevonult Oroszországba. Az amerikai bibliatársaság, amelynek célja a bibliát a föld egész kerekéig terjeszteni, Oroszországba is elküldötte képviselőjét. Dr. Nuelsen methodista püspököt Zürichből, hogy ott az orosz biblia nyomásáról tárgyaljon. Amióta ugyanis a bolsevisták

uralkodnak Oroszországban, a vallás ügye ott nem áll erősen, de utóbbi időben sokat engedett a vallás- és egyházellenes irányzat, most pedig — úgy látszik — a szovjet kormány nem is akarja ezt tovább fenntartani. Erre mutat az a körülmény, hogy az „Evangélikus keresztények Szövetsége” huszonötezer biblia nyomására kapott engedélyt, sőt az orosz állami nyomda szerződésileg elvállalta a nyomáshoz szükséges lemezek előállítását. Ugyanezt a bibliát fogják használni az orosz ortodox egyházak is. A szöveg megfelel az orosz szent szinódus által jóváhagyott 1907. évi kiadásnak. Két évvel ezelőtt megígérte már Csicserin, az akkor külügyi népbiztos Nudsen püspöknek, hogy elvámolás mellett beengedi a bibliát, a vámon kívül azonban olyan nehézségek támadtak, hogy csak kevés biblia jutott be Oroszországba. Amikor a püspök emiatt szót emelt, fölvetették a kérdést, hogy miért nem nyomatják a bibliát Oroszországban. Erre nyújtotta be az ajánlatát az amerikai bibliatársaság, amelynek képviselőjében a püspök dűllőre juttatta az ügyet. Egyszermind mozgalmat indított egy orosz bibliatársaság megalakítására is s így az orosz nép, amely a háború óta érezte a biblia hiányát, most már kívánsága szerint hozzájuthat a szentíráshoz.

Csak éppen Ön nem
rendelte még meg

P. OLASZ PÉTER S. J.

„A MAI FÉRFI

ÉLETUTJA“

c. nagy sikert aratott könyvét?

Az első kiadás kétezeröttszáz példányra már elfogyott. A második bővített kiadás kétezer példányból előjegyezhető 40 lejt, ha ezt az összeget Püspöki Konviktus, SATU-MARE címre mielőbb beküldi.

A bolti ára 60 lej lesz!

Németországi, Dániai és
Hollandiai
konyhakerti és virágmagvak.

Ólomzáróltó here és lucernamagvak.
Fűmagvak és fűmagkeverékek. Takarmányrépamagvak. Erdészeti magvak. Gyümölcsfa magvak. Műtrágyák. Rézgálic. Rézkénpor. Raffia. Manilla. Méhészeti, kertészeti és gazdasági szerszámok kaphatók

a „BARÁZDA” R.-T.-nél

Árjegyzék ingyen!

Marosvásárhelyt.

Telefon: 65. — Táviró: Barázda

A marokkói harcok. A riff harc-
teről gyéren jönnek a hírek. Egyik
szerint megindult a riffkabilok ellentá-
madása és a spanyolokkal szemben
nagy sikereket értek el. A másik hír
szerint az egyesült francia spanyol had-
erők hozzáfogtak a nagy bekerítő had-
mozdulat keresztülviteléhez és sikerült
együttműködés között kapcsolatot teremteniök.
E hír szerint Abd el Krim elmenekült
az ország területéről.

HÍREK

Öregdiáktalálkozó Enyeden. A
nagyenyedi ref. Bethlenkollegium fő-
gimnáziumában 1906-ban végzett öreg-
diákok 1926. június 20-án huszéves
találkozóra gyűlnek össze Nagyenyeden.
Mind a kollegium, mind az összes
enyeden lakó öreg diákok, ezuton hív-
meg régi pajtásaikat, családjaikkal
egyetemben a találkozóra. Résztvevők
közöttük cimeiket Dr. Szabó András
nagyenyedi ügyvéddel, hogy elszállá-
sításukról gondoskodni lehessen.

A „Norge“.

Amundsen, a híres norvég utazó az
újra utrakelt az Északi Sark felé.
A léghajóval indult el és utja
szelvény: A *Norge* átrepült az Északi-
Sark fölött. A léghajó utasai a követ-
kező szikratáviratot küldték szeriesztét:
„Ma hajnalban két óra előtt átrepül-
tünk az Északi-Sark fölött. Amikor
megállapítottuk, hogy pontosan a pólus
felett vagyunk, a *Norge* meglasztotta
a feladást, lejjebb ereszkedett és három
dobogót dobott le a végtelen jégsiva-
gra. Elsőnek Amundsen norvég,
második Elsworth amerikai és végül
harmadik az olasz trikolórral jelölte azt
a helyet, amelyet az emberi haladás
most tudott meghódítani“.

Szereti-e a méh az árnyéket?
Egy németnyelvű lapban érdekes meg-
figyeléseket olvasunk arról a kérdés-
ről, hogy a méhre milyen hatást gya-
molt az árnyék. — A méh — írja a
lap — szereti ugyan a napfényt, de
mégis inkább szeret árnyékos
helyen. A fényt maga zárja ki kaptá-
rjából, amikor minden rést és hasadé-
kot betapaszt a repülő lyukon kívül.
A méh eredetileg az erdő lakója, te-
rt az erdei árnyék felel meg termé-
szetének. Ha szabadon választhatja
a lakását, akkor árnyékos helyen

telepszik meg legszívesebben. Forró
melegben a méhek ezerszámra hagy-
ják el otthonukat, hogy a lépet az ol-
vadástól megóvják s azok, amelyek
otthon maradnak, szárnyuk csapkodá-
sával igyekeznek hűvösebb légáramla-
tot előidézni. Két kaptár közül egyet a
teljes napfénynek tettek ki, a másikat
árnyékosabb helyre állították és kitűnt,
hogy az utóbbiban gyűjtöttek több mé-
zet a méhek. Mindez most már nem
azt jelenti, hogy a méhkasokat teljes
árnyékba kell dugni, hanem azt, hogy
forró napsütés ellen védelmezni kell
öket.

Avarescu tábornok,

román miniszterelnök, a napokban
beutazta Erdély nagyobb városait és
a magyarság jogairól méltányló nyilat-
kozatot tett.

Ahol veszedelmes az állam ellen
pénzzel spekulálni. Moszkvában kö-
zelebről néhány magasabbrangu ál-
lami hivatalnokot felakasztottak. Az il-
letőknek az volt a bűnük, hogy a tőzs-
dén különféle spekulációkat folytattak
— valutáztak — ami az állam pénz-
értékének ártalmára volt. Bizony, a mi
országunkban is elférnének az erélyes
intézkedések a pénz megrontói ellen.

Bacau pusztulása. Rettenetes tűz-
vész pusztított Bacau regáti városban.
Egy fűrésztelep egyik munkáslakásának
konyhájában keletkezett, honnan hihe-
tellen gyorsasággal harapódzott tova
a nagy szélben úgy, hogy két óra
mulva már egész városnegyed állott
lángokban. A dühöngő tűzvészszél
szemben a kétségbeesett és fejét vesz-
tett lakosság tehetetlen volt, a szom-

szédos városok segítségül hívott tűz-
oltól pedig a nagy távolság miatt csak
akkor érkezhettek meg, mikor a láng-
tenger már másfél km hosszú volt. A
megérkezett tűzoltóknak óriási erőfé-
szítések után sikerült a tűz tovaerjedé-
sét megakadályozni, de ekkorára már
mintegy négyszáz családi lakóház,
negyven nagyobb bérház, három gyár-
és egy fűrésztelep hamvadt el. Mint-
egy kétezer ember maradt hajlék nélküli.

Borzalmas halál. A galatzi repülő-
téren ejtőernyővel gyakorlatoztak, ami
abban áll, hogy repülőgépről egy eser-
nyő-féle készülékkel kiugranak s az
illető így lassan ereszkedik le a földre.
Ezt akarta megenni egy Hiemesch
nevű kapitány is s a repülőgépből,
mikor az mintegy 1000 m. magasság-
ban volt, egy ejtőernyővel kiugrott. Ez
azonban nem nyílt ki és a szerencsét-
len kapitány lezuhanva a felismerhetet-
lenségig összeroncsolódott.

Pusztító árvizek. A májusi áldás
némely helyen csapássá kezd válni.
Franciaországban a múlt héten óriási
viharok és felhőszakadások dultak föl
egyes vidékeket. Angliában, Olaszor-
szágban áradások pusztítanak. Hír sze-
rint a Tisza is kicsapott medréből és
Tekeháza nevű csehszlovákiai magyar
község egy részét elsodorta.

Melyik a legerősebb állat? Erre
a kérdésre egy természettudós meg-
lepő feleletet ad. Azt bizonyítja egyik
cikkében, hogy legerősebb állat a
hangya, mert *nyolcszázszor* olyan su-
lyos terhet képes maga után vonszolni,
mint amennyit az ő teste nyom. Egy
felölt embernek a hangya mintájára
öt vagon terhet kellene cipelnie. Ilyen
erős ember azonban még nem akadt.

„Amper“

Égőtulajdonos: Szabehely Géza.

Általános műszaki vállalat.

Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii 22.

Vállal mindennemű villamos
és vízmunkálatot, valamint
villamos gépjavításokat. Ön-
működő csengő-reduktor
egyedüli árusítója.

Költségvetés díjmentes.

Erdély legnagyobb férfi- és női szövetség gyári lerakata.

Raktáron tart nagy választékban gyári áron mindennemű
bel- és külföldi elsőrangú szövetség és bélésárut.

ZEUS

Cím: Cluj—Kolozsvár, Str. Regina Maria (v. Deák Ferenc-u.) 4 sz.

Művelődési mozgalmak.

A magyarláposi református ifjuság 1926. április 4. én kifogástalanul sikerült műkedvelői előadást rendezett. Ez alkalommal is *Gárdonyi Géza* szellemét idézték fel a „*Falusi verebek*” című népies darabjával. A gondos előkészületnek nemes, önbizalmat erősítő eredménye volt. A magyar nép kiváló lelkiképességei és tehetségei nyilvánultak meg az előadók valóban szép és izléses játékában. Kupás Sándor, K. Kupás Erzs, Sallai Erzs, Pál István ismertekké váltak már a tavaly „A bor” előadásával. Csonka József, Pap Gerő Molnár Anna és Erzs, Gáspár János mint első ízben szereplők dicséretes igekezzettel állották meg helyüket. *Sánta Annuska* — a kis „falusi veréb” — valósággal meglepte a publikumot. Komoly és tartalmas egyénisége — szerepének őszinte, keresetlen és természetes ábrázolásával pompásan érvényre jutott.

Az előadás valóban kiemelkedő sikeréhez elismerésre méltó módon járultak hozzá segítségükkel: *Jóó János*, *Varga Dezső* urak, valamint *Kovács Dezső* tanító ur mint szereplő.

Harangszentelés Szászrégenben. A katolikus hívek Szászrégenben 405 kg-os új harangot szereztek be. A harangot gróf Majláth püspök május 5-én nagy ünnepségek közt szentelte föl. Már előző napon a városba érkezett s díszes fogadtatás után a napot a hívek lelki építésére használta föl. Május 5-én délelőtt, a gyónítások befejezése után, püspök úr szentmisét tartott, amely alatt az egyháztanács, egyletek, hívek nagyszámban áldoztak. A szentmise alatt az egyházi énekkar szebbnél-szebb egyházi énekeket adott elő. Ennek befejezése után kegyelmes püspök urunk szentbeszédét mondott, melynek végeztével megkezdődött a bérmaszentség kiosztása. A püspök Ur közel 250 gyermeket részesített a bérmaszentségében. Utána pedig az összes hatóságok és egyházak tisztelgését fogadta. Déli egy óraker 70 terítékű társas ebéd volt. Délután 5 óraker májusi ájtatosság, mely után a kegyelmes Ur a hívek nagy számban való részvétele mellett 4 haranganya, 12 koszorus leány által körülvéve az új harangot beszentelte. A szertartás befejezésével Walter Simonné haranganya egy szép koszorú helyezett az új harangra a következő szavakkal: „Neved Jézus legyen, érc nyelvű Isten dicsőségét hirdesse.” Az egyházi énekkar „Lágyan cseng az esli harangszó” c. dalt énekelte. Ezekután következett a jubileumi szentévi pápai ünnepély. Megnyitotta a polg. Isk. növendékek énekszáma, Schön Elvira a töle szokott tökéletességgel szavalta: „Jézus

a tengeren” c. költeményt. Utána pedig dr. Vékony Gyula nagyhatású beszédében emlékezett meg a pápáról. Az egyházi énekkar előadta a „Vihar” c. dalt. Befejezésül a püspök ur előadja, hogy a pápa őszentsége átadott neki egy „Pro Ecclesia et Pontifice” nevű arany keresztet, hogy azt annak az embernek tűzze a mellére, akitől azt — szerénységénél fogva — nem fogja irigyelni senki. Az aranykeresztet 1925 december óta őrizte és csak most kínálkozott az alkalom, hogy azt átadhassa. Ezzel a keresztet *Walter Simon* r. kat. egyh. számadó-gondnok mellére tűzi. *Walter Simon* a meghatottságtól áthatott beszédében hálás köszönetet mond a püspök úr ökegyelmességének; kérve, hogy alázatos hódolatát terjessze a pápa őszentségének trónjára elé.

Siklód ünnepe. Emlékezetes gyönyörű ünnepet ült március 21-én az 1700 lelket számláló Siklód község református népe.

Ezen a napon szentelték fel a nagy-szebeni Schieb cégtől rendelt, felszereléssel együtt 10 mm. sulyu, gyönyörű mélyhangú harangot. A közeli községekből számos vendég emelte az ünnepély díszét. A tágas templom szüeknek bizonyult a közönség befogadására. Délelőtt megszólalt a műemlékszamba menő erős építményű, os toronyban a régen várt nagy harang. Lélekemelő megnyitó előimát mondott *Tamó László* szolokmai lelkész, melyre *Turóczy Árpád* segéd-lelkész vezetése alatt a siklói 4 szolamu dalkar alkalmi éneke zengett ég felé. Utána *Visky Gyula* Mezőbánd híres, öreg papja (volt siklói lelkész) tartotta meg szívet, lelket rázó, magas szárnyalású avató szentbeszédét. Utána *S. Hegyi Sándor* szavalt a „Az elnémult harang” c. költeményét. Harangozás közben *Csita Kálmán* etédi lelkész mondott gyönyörű felszentelési imát. Erre *Demeter István* küsmödi lelkész 6 kisdednek keresztelésénél mondott szívből jövő keresztelési áldó imát. Végül *Orbán József* helybeli lelkész ismertette a 145.000 lej értékű új harang történetét.

Harangszentelés történet ünnepélyes keretek között a szép Kalotaszegen május 5-én a kalotaszentkirály-zentelki ref. társegyházban, amikor a 94.000 Leiért szállított 440 kg. új harang adatott át rendeltetésének. A szép májusi vasárnapon nem fért a templomba a helybeli és szomszéd falusi ünneplő sokaság, kik között ott voltak a szomszéd lelkészek is. Buzgó szép közének után *Csűrös József* kalotaszegi esperes ur szép imádsága lelkesített, mely után a helyi dalárda énekelte. Ekkor dr. Kecskeméthy István theologiai tanár ur szólott szívrehatóan a Jelenések könyve 14: 1—3. alapján a szeráfok énekéről és

a harangok hivatásáról. — Predikáció után a szívből fakadt könyörgés hangjaival együtt szállott a magasba a harang szépen bugó hangja a két régi harang és a legújabb, a legújabb harang összhangzó zengése kísérvén azt. — E megható jelenet után ismét dalárda énekelte, majd *Polg. Gyula* helyi lelkész olvasta fel a harang beszerzés történetét, melyből megtudjuk, hogy az új harang költségeire a hívek teljesen önkéntes adakozásból 116.000 Leit adtak össze. — Délután a templomban Nagy János gyermekmonostori lelkész hirdete a hívek nagyszerű erejét. A beszéd előtt *Fodor Béla* „Legenda az új harangról” c. versét *Okos Bori*, beszéd után dr. *Tapsony* „Az új harang” c. versét *Vincze István* adta elő szépen mély érzéssel. — Ez a szép számú közönség előtt *Csepregi Ferencz* „Sárga csikó” c. népszimfóniát adták elő helybeli műkedvelők kiket a szép előadásra *Okos Ferencz* kántor tanított be.

Uj könyv.

Gyárfás Elemér: Egyenes Uton. 1901—1926.

A napokban hagyta el a sajtót *Gyárfás Elemér* legújabb könyve, 312 oldalon, 30 művészi képpel díszítve. kitűnő társadalom politikus 25 év alatt megjelent legjellegzetesebb apró írásait szedte össze benne egy csokorba. Válaszos és egyházi jellegű cikkeit, amelyek saját szavai szerint „megmutatják a Gondviselés segítőt, gyamolító kezét, amin végigvezeti egyenes uton a földi néző, botorkáló, irányából minduntalan kitévedő embert.” *Dr. Hirschler József* nek a könyvhöz irt lendületes, szíves előszavából vesszük e sorokat: „*Gyárfás Elemér* 16 éves ifju, amikor a térdel először tollal a kezében az igazságok végtelen nagy birodalmának küszöbén. És lelke megindul, kilengsel mind nagyobbak, mind nagyobbabbak... amíg az ifjuból férfiú lesz és a legnagyobb problémák leszenek lelkének, szellemének lendítő erőt. 26 év útja *egyenes út* volt: saszszentekal az örök Napba néz és saszszentekal az örök igazság felé emelkedik *mindig egyenes uton!*” *Gyárfás Elemér* mai kisebbségi életünknek egy vezetőegyéni sége, főleg a katolikus magyarság nagyon tisztelt előharcosára kire jelen és jövőnk sorsunk intézésében nagy szerepek és elsőrendű telességek várnak. Különös érdekű désre tarthat tehát számot ez a könyv, amely egyéniségének, világnézetének alakulásának képét adja. Írójának köztársaságunkra meglévő jelentőségét tekintve általános figyelmet érdemel, különösen nem tudok elképzelni magyarságunknak, a magyarságunknak, a magyarságunknak ligens katolikus családot, melynek

asztaláról hiányozzék. Ára 80 L., leg-
alább öt példány rendelésénél 60 L.,
kapható ezen a címen: *Erzsébet Könyv-
nyomda Rt. Dicsőszentmárton.*

pk.

MEZŐGAZDASÁG.

Nem véha alá való a világosság. (Peronoszpóra).

Egy igazgatóm arra tanított, hogy
legelső teendőm a *nélkülözhetetlen,*
azután a *szükséges* s csak azután a
többi. Tizenhét ezer lapból százezren
olvassák és különösen igen sokan sző-
lősgazdák is e sorokat. Azt akarom el-
mondani, hogy prédálják a rézgálicot
olyan nagyon a szőlőpermetezésre,
*mert évenkénti hét-három annyit reá-
lövelnek, mint amennyi kellene.* Kékre
festik a töke leveleit, a karókat, a ta-
lajt, ami kétszeres kár, először igen sok
rézgálic (kékkő) vész el, másodsor a
sok kékköves (permetező) lé, különö-
sen ha erőset (sok gálickal) csinálunk,
izgalja a szőlőt, a lombzat erős zöld
marad ősszel is, *később jelentkezik az
őszi színváltozás; a téli behuzódás is
később mutatkozik, amiért a vessző-
érés nehezebb s a korai őszi fagyok
veszedelmesebbek.*

Általában 2—3 permetezést alkal-
maznak, az országos ampelologiai in-
tézeti annak idején a májusi permete-
zés is szorgalmazta, de csak *az alföld
szőlői miatt.* Erdélyben a peronoszpóra
soha se jelentkezik június 20—25-ike
előtt. Ezt meg kell előzni 8—10 nap-
pal, tehát *június 8—10-ig permete-
zünk először.* $\frac{1}{2}\%$, $\frac{3}{4}\%$ -os lével, azaz
10 veder (egy hl.) vízhez $\frac{1}{2}$, vagy $\frac{3}{4}$
kg. rézgálic oldandó fel, egy zacskóba
télve a víz színén függve tartandó, így
gyorsabban olvad el. A vízből három
vedret külön edénybe teszünk, ebbe
 $\frac{1}{4}$ kg. oltott meszet keverünk jól ősz-
sze és ha csak lehet rossz szitának a
jó részén megsűrjük. A permetezés
napján a fehér vizet a kébbe töltjük
vékony sugárban és folytonosan ke-
verjük. Amikor már vége felé jár a töl-
tögetés, a jól összekevert lébe a patil-
kából vásárolt *piros lakmusz* papirból
egy-két lencseszem nagyságu darabkát
mártunk és ha a lakmusz papirka ké-
kül, akkor több meszes levét nem sza-
bad a lébe tölteni, mert akár kékkö-
ves, (ekkor perzsel) akár meszes (ek-
kor gyengül), tehát mindkét esetben
ártalmas a hibás lé.

A leírottakon kívül igen lényeges
dolog tudni azt, hogy hogyan perme-
tezzünk?

Száz permetező munkás közül mind
a száz azt állítja magáról, hogy ő leg-
jobb tud permetezni és ha a figyel-
mes gazda megügyeli, alig akad a száz

közül kettő négy ügyes permetező, mert
mindannyian a levegőben magasan ha-
donászva permetezik fölülről lefelé
szórva a levét, a leveleken foly le csep-
pekben a lé s fürtök közül csak az kap
permetező levét, amelyik véletlenül
nincs fedve. A többi fürt érintetlen ma-
rad, a gazda csodálkozik vész esetén,
hogy ő maga csinálta a levét, ez a
munkás már évek óta híres: lám mi-
lyen kék a kalapja! (Sok a kalapját
reklámnak kékre permetezi s ünnepnap
is azzal jár.) Mégis a szőlő tönkre-
megy.

Mások most *korán* jól megpermete-
zik és nyugodtan alusznak, hogy majd
dátum, (naptár) szerint június közepe
(jól virágzás után) vagy július elején
permeteznek másodsor és bámulva
látják, hogy a második permetezés után
nehány nappal a permetezett fürtök is
tönkre mentek.

Első permetezés tehát legyen június
6—12-ike között $\frac{3}{4}$, vagy $\frac{1}{2}\%$ os lé-
vel jól alólól föl felé lövelve a perme-
teget a levelek alá és csakis a *fürtökre*
irányítva. (Mert az egész forgatás, te-
lepités, karó, vincellér, hordó stb. stb.
a fürtökért van, tehát azokat kell első-
sorban megvédeni.) A levelekre ele-
gendő jut szórásból. Gazda egy fél
óra múlva, — hogy reá száradhasson
— vizsgálja meg a fürtök kocsányát,
apró bogzékot is, ha vajjon oda lövel-
ték-e a levét? Mert — mondom —
a legtöbb a levegőben hadonázza szét
a levét, ez a valódi prédálás!

A második permetezést hasonló mó-
don, minden körülmények között alólól
fel felé a fürtökre permetezzük, *de
ekkor már 1% -os levét kell csinálni,*
nagyon bőven elég $\frac{5}{4}$ kg. rézgálic 10
veder vízbe és lakmusszal mérve meg-
felelő meszes szűrt víz. Ekkor már a
levelekre is permeteztünk, mert na-
gyobb a lomb, de csak pulykatojás
pettyességű legyen száradás után a le-
vél felső lapja. Ez a második perme-
tezés már nem megy naptár szerint,
mert néha az első után már egy hétre,
10 napra *feltétlenül* permetezni kell,
aszerint, hogy elvirágozott-e már a
szőlő, azaz megszületett már a gyerek,
hogy kereszteljünk. Ha a bogycskák
gombostű nagyságot elérték és már jó
zöld színűek, *tűstént permetezni kell.*

Ez a *valódi permetezés*, ha a fürtö-
ket jól éri mindenütt a permeteg. Ezt
esőben is végezni kell! . . .

És ha esős, nedves nyár van, vagy
jég esett, akkor a harmadik permete-
zést is végeztessük a fürtökre és alólól
fel felé, és az új növéstű levelekre
is felül. Ekkor is 1% -os lével, mert dr.
Istvánffy igazgató-professor azt írja:
„az 1 és 3% -os levék hatása közt
nincs különbség.“

Drága és folyton drágul a rézgálic!
Dezső Miklós.

PIAC.

Állatárak.

A lei esésének talán egyetlen előnyös
oldala a marha export erős fellendülése.
A vásárokat a fokozott kereslet, a csök-
kenő felhajtás s az egyre emelkedő
árak jellemzik, ami a lej esésének a
következménye. A zsidói vásárra mint-
egy 3000 drb. marhát hajtottak fel. Jó
fejős tehénért borjuval 13.000 lejt fizet-
tek; hizott marha párja 30—45 000, hi-
zott sertés ára darabonként 3—4000
lej volt. A nagyenyedi vásárra 3500 drb.
igen jó minőségű marhát hajtottak fel.
A kereslet itt is igen erős volt. Beállí-
tani való ökör kitójáért 25 vágómarhá-
ért 20—21, bivalyért 15—16 lejt fizet-
tek. A szászrégeni vásáron a kereslet
oly nagy volt, hogy a cseh és osztrák
exportőrök a felhajtott 5000 marhát
mind megvásárolták. Hizott ökör ára
kilogrammonként 25—26, beállítani va-
lónak 22—23, vágómarhának 18—20
lej volt. A szatmári piacon a vágó-
marha kilogrammja 19—20, az export
marháé 29—30 lejt volt, a sertés árak
az 50 lejt majdnem elérték.

SZÖVETKEZET.

Tanuljunk az olaszoktól!

Azoknak, akik a hitelszövetkezeti moz-
galom jövő sorsát és fejlődésének ügyét
igazán a szívükön viselik és nem elég-
szenek meg avval, ha a legközelebbi
jövőt biztosítva látják, hanem ennél
messzebbre is tekintenek, igen nagy
gondot okoz az a kérdés, hogy mi-
képpen fognak a hitelszövetkezetek bele-
illeszkedni a most kialakulófélben lévő
gazdasági rend keretei közé. A háboru
előtt ugyanis jelentékenyen könnyebb
volt a hitelszövetkezetek helyzete, ösz-
szgyűjtötték a kisemberek garasait és
forintjait s ezeket a feles tőkéket azu-
tán odajuttatták, ahol arra éppen szük-
ség volt. Ez a munka évtizedeken ke-
resztül haladt a megszokott kerékvágás-
ban, míg azután mélyreható változások
idéztek elő a háborus évek ese-
ményei. Hogy mik voltak ezek a vál-
tozások, eléggé ismeretesek. Jelenleg
az a helyzet, hogy a szövetkezeti tagok
az egész országban igen nagymértékű
tőkeinséggel küzdenek és ennek követ-
keztében alig vannak abban a helyzet-
ben, hogy — mint az régi időkben
történt — üzletrészjegyzések formájá-
ban jelentékenyebb tőkéket bocsá-
sának a szövetkezetek rendelkezésére.

A hitelszövetkezeti mozgalom jelen-
legi helyzete tehát okvetlenül meg-
kívánja azt — s ez nemcsak nálunk
van így, hanem ugyanez a helyzet pl.
Németországban is —, hogy új tőkek-

nek az előteremtéséről gondoskodjunk, illetve evvel kapcsolatban arra törekedjünk, hogy a hitelszövetkezetek képesek legyenek az állam támogatása nélkül is teljesíteni hivatásukat.

A külföldi példák ebben a tekintetben azt mutatják, hogy a hitelszövetkezeti mozgalom újjászületése nem érhető el más módon, mint akképpen, ha a hitelszövetkezetek bővítik munkakörüket. Tisztán pénzügyi műveletek lebonyolítása révén nem remélhető, hogy sikerül előteremteni — a fent vázolt okoknál fogva — azokat a tőkét, amelyek pedig okvetlenül szükségesek a mozgalom jövője szempontjából. Evvel a problémával szorosán összefügg az a körülmény is, hogy hitelszövetkezeteink tagjainak túlnyomó része a mezőgazdasági foglalkozást űzi és így a hitelszövetkezeti mozgalom feladatait a mezőgazdaság kívánalmi szempontjából kell megszabni. *Más szóval: a hitelszövetkezetek problémái — különösen nálunk — azonosak a mezőgazdaság problémáival.*

Hogy mit tehetnek, illetve mit kell tenniük a hitelszövetkezeteknek, hogy a saját jövőjüket biztosítsák, illetve, hogy a mezőgazdasági termelés ügyét hathatósan elmozdítsák, arra nézve rendkívül hasznos utmutatásokkal szolgálhat nekünk az olasz hitelszövetkezeti mozgalom egyik csoportjának munkássága. Olaszország Emilia tartományának Reggio nevű községében 1900-ban mezőgazdasági hitelszövetkezet alakult, amelynek tagjai mind földművesek, feladatai közé sorolta pedig tagjainak nemcsak hitellel való ellátását, hanem gondoskodni kívánt a mezőgazdasági termelés fokozásáról, illetve a termények szövetkezeti uton való értékesítéséről is. Egy 20 lírás üzletrész jegyzése mellett minden mezőgazdasággal foglalkozó egyén tagja lehetett ennek a szövetkezeti vállalkozásnak.

Mint említettük itten, nemcsak egyszerű hiteinyújtásu tevékenységről volt szó, hanem ezenkívül végez a szövetkezet egyéb munkát is és pedig: kereskedelmi tevékenységet, amennyiben a tagok terményeit értékesíti, illetve gondoskodik árusítkségletük fedezéséről, árubiztosításokat elvállal, végül szellemi munkát is végez, amennyiben a tagokat felmerülő esetekben a szükséges utbaigazításokkal ellátja.

1924. december 31-én a szövetkezetnek 6500 egyéni tagja volt, akik 10 millió líra (kb. 100 millió lei) értékű fogalmat bonyolítottak le a szövetkezetek révén, ezenkívül pedig 4 millió lírát helyeztek el ottan takarékbetétek formájában. Bérelt ezenfelül a szövetkezet 572 hektárnyi földterületet, amelyet a tagok érdekében hasznosított. Megemlítendő ezenkívül még a következő berendezések: egy szövetkezeti borpince, egy szövetkezeti malom,

borértékesítési berendezések, a jól megszervezett vajértékesítés, magvizsgáló állomás.

A szövetkezeti propaganda ügyét illetőleg is törőnt gondoskodás, a szövetkezet egy folyóiratot ad ki, amely gyakorlati gazdasági kérdésekkel is foglalkozik. Mindezek az intézkedések révén tehát a reggioi hitelszövetkezet sokkal szélesebb munkakört tölt be, mint a hitelszövetkezetek általában.

A fenti példa világosan mutatja azt az utat, amelyen a hitelszövetkezeti mozgalomnak feltétlenül haladnia kell, ha fejlődni akar és nem pedig visszafejlődni. A mezőgazdaság általános tőkészegénysége lehetetlenné teszi azt, hogy pusztán azokra a tőkékre támaszkodjék, amelyek ebben a foglalkozási ágban, mint megtakarítások, összegyűlnek. Miután az államra való támaszkodás szintén nem tartható ideálisnak, más megoldás nem képzelhető, mint az, hogy a mezőgazdasági hitelszövetkezetek vállalják magukra annak a munkának egy részét, amelyet a mezőgazdasági termelés folytonossága megkíván. Nem kell itten arra gondolni, hogy ez a körülmény azután talán a fogyasztási szövetkezetekkel fog surlódásokra alkalmat adni. Egyáltalában nem, mert hiszen számos olyan feladat megoldása merül itten fel, (hogy az említettekön kívül még egy nagyon fontos teendő említünk, itten van pl. az arató, cséplő stb. gépek szövetkezeti uton való beszerzése, illetve felhasználása), amelyek nem sértik fogyasztási szövetkezetek hatáskörét. Sajnos, nálunk az egyes szövetkezeti alakok terjeszkedése számára olyan tág tér nyílik, hogy egyáltalán nem kell aggódni azért, hogy esetleg más szövetkezet elől vesszük el a munkát. A hitelszövetkezeteknek, ha be akarják tölteni hivatásukat, nem szabad elzárkózniuk újabb feladatoknak a magukrávállalása elől.

D. B.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság.

Ciuj—Kolozsvár, Piața Unirei (voit Mátyás Király-tér) 7.

Alaptőkéje: 25,000,000

Tartalékok: cca 24,200,000

Fiókjai: Bessen, Dicsőszentmártonban, Gyulafehérváron és Marosvásárhelyen. Affiliált intézetek: Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár H.-T. Nagyenyed-Torda-Aranyos Vármegyei Takarékpénztár H.-t. Torda. Udvarhelymegyei Takarékpénztár H.-t. Székelyudvarhely.

Áruraktárai a vasúti állomás mellett. — Befűtőket elfogad, váltókat leszámít, átutalásokat teljesít. — Mindentéle bankeszerű üzletet előnyösen végez. — Safe deposit! Enekedélyezett devizahely!

IPARI ROVAT

Hogyan folytathatják iparosok özvegyei elhalt férjük iparát. Az Iparosok Lapja írja: Elhunyt iparosok özvegyei legtöbbször nem tudják, miként járjanak el az esetekben, ha elhalt férjük iparát folytatni akarják. Erre vonatkozó felvilágosításunk röviden az, hogy ha az özvegy az ipart folytatni akarja, ezt a körülményt az elsőfokú iparhatóságnál írásban kell bejelenteni és egyben, ha tanoncot is alkalmazni akar, megnevezni az üzletvezetőt, akinek munkakönyvét a kérelemmel egyidejűleg letétbe kell helyezni. Amennyiben az elhunyt iparosnak beszegődött tanoncái voltak és ezeket az özvegy is megtartani akarja, a szülővel együtt az új szerződés megkötése végett az iparhatóságnál jelentkezzenek, mert a törvény szerinti a tanoncszerződés az iparos halálával önként és azonnal megszűnik és itt az özvegy csak új szerződés kötésével tarthatja meg a tanoncot továbbra is. Ha az özvegy az ipart folytatni nem akarja, hogy a közterhektől megszabaduljon, az elsőfokú iparhatósághoz intézett írásbeli kérelemben kell kérnie elhunyt férje iparigazolványának törlesztését és kérje, hogy erről a pénzügyigazgatóság is értesítessék.

Jubileum. Felemelő és impozáns diszkozygylés keretében ünnepelte Arad iparossága s vele együtt Arad egész társadalma Steigerwald Alajost abból az alkalomból, hogy elérkezett önállóságának és házasságának 40 ik évfordulójához és hogy 21 éve töli be közmegelegetedésre az iparhatóságnál elnökletét. A jubiléumst ebből az alkalomból az Iparhatósági előljáróság egy gyönyörű ötvösmunkával díszített albummal ajándékozta meg, mely Arad iparosságának valóságos remekműve.

Bórarak. Lábastalp 180—200, vachecoupon 240—255, vachenyak 150, vachehasszél 120—135, angol nyaktalpbelés 250, hasszélaltalpbelés 185, csereshasítás 60—120—140, marhatalpbelés 215—235, kipszaltalpbelés 170—210, vikszos hasítás 180—220, borjúbox fekete 65—80, színes 81—101.

Valuta jegyzések.

Kolozsvár, 1926. május 25-én.

1 dollár	— — =	264—268	Le!
1 font sterling	=	1290—1302	.
1 svájci frank	=	51.30—51.80	.
1 francia frank	=	8.80—8.90	.
1 arany márka	=	64.50—	.
1 líra	— — =	10.30—10.50	.
1 cseh korona	=	7.80—7.90	.
1 dinár	— — =	4.50—	.
1 osztr. shilling	=	36.80—37.50	.
263—268 magy. K	=	1	.

MULATTATÓ

Két hatalom van...

Erősebb a láncnál,
Keményebb az ércnél,
Teremtőbb csodája
A nap melegénél...
— Ha int, millió kéz
Földtől fel az égig
Szívek öröméből
Palotákat épít...
... A szeretet...

Pusztítóbb a vésznél,
Vadabb, mint az állat,
Dühe sodra előtt
Élő meg nem állhat...
— Ha int, millió kéz
Törve, zúzva rombol,
Gyászt borít nyomába,
Mélyebb mint a pokol...
... A gyűlölet...

MAEL FERENC.

A piros harangok.

Nemcsak a tengeren történnék hajmeresztő rémesemé-
k. Az Isten tengert csinál a kis falusi kenderáztatóból is,
neki úgy tetszik. Nemcsak az ősmesékben vannak soha
nem érő erdőségek... Nemcsak a lidércfény csalogatja
gyilkos ingoványba a hiszékenyt, hanem ha az Isten azt
parolja a fűszálnak: „Ólj! — hát a kis fűszálból is hóhér lesz.
Hogy most ősz elején hazavittem falura a gyermekeimet,
persze, a legelső kérdés leit, hogy hol van a Marci. Mi-
ért? A dolog az, hogy nincs itt a Marci. Máskor mindig
jöttünk jött, átvenni az ő csodálatos állatjait, amit a fiaim
adnak neki, háromlábu lovat, fejetlen báránykát, de amelyik
is tud mekenni, egyszarvu tehénkét, egyszóval a törött
szőkeket, amikre már ők ráuntak, de a Marci még tudott
élni. Ej bizony most is itt van a nagy csomag, szépen
csomagolt spárgával, de a Marci nincs itt.

— No ugyan hol van már az a rossz Marci?
A nagymama el se meri mondani hirtelen, fél, hogy
megkérdezi a kis unokáit és csak annyit felel:

— Elment a Marcika messzire.
Csak lassan-lassan, apródonként vallogatja ki, hogy
mennyire messzire ment a Marci

* * *
Hát biz az úgy történt, hogy a Marci szülei krumplít
szünek a nyár elején, mert a krumpli, ez a jó tápláló dajka
megkívánja a magáét, hogy a pihenő vánkosát megfor-
rasztják, megigazgassák, nem állja ki őszig egy kis vacikban.
A szülők kapáltak, a kis négy éves Marcika pedig ott
széjjel a barázdán, ahol a korszó volt a vízzel meg a sze-
csesz meg az ángyomasszony pólyás lánykája, akit az anyja
máskor másszor előjött megszoptatni, minduntalan szívére
széjjel a Marcinak:

— Csak te vigyázz fiacskám a lányomra, bizony neked
felelősségül, ha megnő.

Hát a Marci vigyázott is, dűnnyögött a gyereknek, mu-
ny, az nevetett és elaludt. A Marci most már unta magát,
nem sokáig. A buzaföldön, a rengő kalászkok erdejéből
széjjel a szép piros dolog nevetett rá, incselkedett vele hivo-
gató mintha mondaná:

— Gyere csak Marci, gyere csak!
A Marci felkelt és közelebb ment a kalászerdőhöz,
széjjel a Nagy Jánosék keskeny lucernásán kellett át-
széjjel, azontul már a roszok kezdődtek.
Közelebből még jobban nevetett rá az a piros valami.
Mi lehet az?

Hip-hop a macska fél, nem a Marci. Belépett a roszok
közé. A roszok magasan értek a feje fölé, de a piros valamit
egyre látta elővillanni az ezer meg ezer kalászszerű vékony
szálai közül. Nem volt nagyon messze. Most mindjárt odaér
s szájátva összecsapta a kezét.

— Ni-ni, hisz ez egy piros harang... Istenem, de szép.
Valóban olyan volt, mint egy csengetyű, aminővel a
minisztránszerekek szoktak csengetni vasárnap a misénél a
tisztelendő urnak. Csakhogy még sokkal szebb volt, mert
azoké csak rézből van, ez pedig plios posztóból van, mint
a minisztránszerekek inge. Mindig úgy irigyelte ezeket a
minisztránszereket: de nem tudta mi miatt? A piros ingük
miatt-e, vagy a csengetyűért?

Most aztán neki is megvan a csengetyűje.
Letépte, nézegette, meglóbázta, de nem csengett. Még
egyszer meglóbázta és mégse csengett. A pipacsnak nincsen
nyelve. De minek is volna, hiszen nincsen hangja.

Marcika elszomorodott, hogy a kis harang nem szól,
el van rontva. Bizonyosan kivette valaki a nyelvét, szegény
piros haragnak.

De rá sem ért busulni, mert már ott kandikált ki a
távolból, beljebb, rézsut jobbra egy másik ilyen piros harang.
A szél mozgatta hajladozó szárán egy kicsikét s úgy rém-
lett Marcinak, hogy cseng-bong valami a levegőben.

Nosza utána... Ment nem is gondolva semmi egyéb-
re. Nem unta magát egy percig sem, mert minden olyan érde-
kes volt, mulattató. A toklászok, tüskés kalászkokba szépen
elvegyítve, kék bojtok nyíltak, épen olyan, mint aminők a
bíró uram makrapipájából lógnak le. Lent a földön min-
denféle apró bogarak jöttek-mentek, rögről le, rögről fel,
aranyos-zöld nagy legyek röpködtek, szöcskék ugrádoztak
lgazán oly vig élet van ebben a sűrű erdőben. Utközben
egy süldő nyul ugrott fel. Jaj, Marci összerendezte, megijedt,
de aztán elnevette magát. Hiszen ez az én tavalyi nyulam!
Azaz, hogy az volna, ha meg nem sütötték volna, de Marci
is evett belőle, hát mégsem az lehet, de szakasztott olyan.
A nyul szaladt, szaladt, a buzák utána szaladtak. Marcinak
úgy tetszett, hogy ezek már más buzák, amik a falu felől
értek azóta, de az végre is mindegy volt neki, mert a másik
piros harangot is elérte. Az is kezében volt már, de az se
csilingelt.

Amint ezen a némaságon tündönnék, hát uram fia, mi
történik. Két kis fürjecske fut el mellette, sárgás, pihés, gye-
reklitű ruhában.

Huh, ezek a fészekből szöktek ki, bizonyosan anyjuk
tilalma ellen. Még nem tudnak sokáig szaladni, apró kőkény-
szemeiken még látszik a megriadás, a félelem. Uccu Marci,
fogd el őket!

Marci nem rest, fut egyre beljebb a fürjek után. De a
kis gonoszok fürgébbek a Marcinál s csakhamar eltűnnek,
elvesznek, az utolsó zaj is elhal utánuk.

Csak a nagy csend marad, a mélyeséges, megdöbbenő
csend. Nem hallik már szekerek zörgése, nem ér ide emberi
hang, csak az eget látja a kis Marci maga fölött, amint nagy
lomhán usznak fönt a felhők...

A támadó szél megborzongatja a buzaszálakat, mintha
egy láthatatlan nagy fésűt huznána végig a föld haján. Tá-
volról gyermeksírás elmosodott hangját hozza.

— Pszt. A kis Boriska fölébredt.
Marci megfordul, hogy a gyermekhez fusson. De tudja
is már ő merre kell megfordulni?

Lihegve száguld egy darabon. Megáll. Hallgat. Már nem
hallja a sírást. Aztán megint megy és egyre megy, lihegve,
kimerülten, izzadó üstökkel.

Néha úgy rémlik, mintha kiáltásokat hallana. Az apja
hangja mintha zugna valahonnan a háta mögött:

— Hej Marci! Hol vagy Marci?
Próbál ellgazodni a hang után — de ez a hang is
megszűnik, csak a buzák suhognak szomorúan, relytélyesen.
És Marci, a szegény Marci csak megy, csak megy...

Ah de ez a szörnyű erdő sehogy se akar elmúlni, min denült vele megy lengő kalászaival, nefelejtsék bojtjaival.

Ereje fogytán van már, az éhség is gyöttri, léleke zele akadozik.

Kis szive megdobban, összefacsarodik és elkezd keser- vesen sirni.

De azok a kegyetlen buzaszarak hidegen, közömbösen dajkálják a maguk kalászeit és meg nem kérdezik: „miért sírsz Marcikám?” A piros harangok is egyre nevetnek és hallgatnak.

Csak egy hangya zombék biztatta nagy nyájasan. Millió kis hangya sürgőzt forgott rajta valami nagy dologban.

Marci épen látott volt ilyen kis hegyet a buzaföld szé- lén, amikor elindult. Talán ez az? A hangyák mintha ismer- rósei volnának.

„Mi vagyunk Marcika, mi vagyunk.”

Reményteljes szívvél futott még egy darabot jobbra, azután még egy darabot balra, roskadozó lábcskákkal, de hasztalan, a hangyák megcsalták, más idegen hangyák voltak.

Végre kifogyott ereje, lerogyott fáradtan, éhesen, ki- merülve a földre, borzag bokor mögé egy barázdára. Szemei

homályosultak, feje zugott s szanaszét a buzarengelgő- szép piros harangok elkezdtek csilingelni . . .

A Marcika szülői egyszer csak azt vették észre, a fiu nincs ott a szeredásnál. Keresték, felkiabálták utá- mezőt, de se híre, se hamva. Kérdezősködtek az emberek de senki se látta. Megfoghatatlan, hová lett.

Másnap kidoboltatták a faluban, bejelentették a szőlő- bírónál, az tüvé tette a környéket, kóbor cigánybandák- vállaltott, akik — ugymond — el szokták néha lopni a- gyerekeket (mintha bizony nem volna nekik is elég eb- portékából), de a Marci nem került elő.

Mindig keresték, egyre várták. Édes anyja minden- dott este megvetette az ágyacskáját, hátha hazakerül az a Marci. Valahol eltévedt, mert hová lett volna; jó ember- haza hozzák.

De csak egy jel sem jött a nyár közepéig.

Nyáron aztán, mikor learatták a buzákat a hal- gyermekcsontokat találtak egy barázdán, feketebogyós- zag bokor mellett.

Mikszáth Kálmán

ADOMÁK

A kapzsiság.

Egyszer egy ember, aki örökösen elégedetlen volt, elment az erdőbe, hogy fát vágjon. Amíg a fát vágta, addig is zugolódott. Egyszerre két öreg ember képében — az Isten és szent Péter — léptek hozzája:

— Hallottuk panaszaidat. Hatal- munkban van megadni neked, amit csak gondolsz és kívánsz!

— Ha úgy van, — mondá az em- ber — szeretném, ha arannyá változ- nék minden, amit kezeimmel megérintek.

— Legyen akaratod szerint — mond- ták az öregek és ezzel el is tűntek.

Az ember próbaképen megérintett egy tölgyet és az rögtön szinarannyá változott. Ekkor elindult és elkezdte ölelgetni az erdő fáit, hajtva kapzsi- ságtól, hogy minél több aranya legyen. Közben megéhezett és elment, hogy az eleségül hozott málét megegye. De amint megérintette kezével a málét, az is arannyá változott és ő éhesen maradt. Ekkor hazaindult, hogy sze- kérral jöjjön az arany után. Amire ha- zaért éjszaka lett. Felasége és gyer- mekei már aludtak. Az ember örven- dezve lépett a házba és az ágyhoz lépve föl akarta rázni őket az álmuk- ból, hogy elmondhassa nekik az ör- vendetes hírt. Azonban, amint meg- érintette őket, felesége és gyermekei arannyá változtak. Az ember, amikor látta, hogy elveszítette szeretteit, elkezdett jajgatni és imádkozott az Istenhez, hogy szabadítsa meg őt az aranytól. A két erdei öreg ember megjelent újra és megsabadtították az aranytól és életre keltették feleségét és gyer- mekeit.

Ettől kezdve nem zugolódott többé

a sorsa ellen és meglegedett becsü- letes munkája eredményével.

Az ösök.

Egy nemes ember mindig dicsekedett az ő őseivel, milyen jeles, dicső férfiak voltak azok. Egy ur, aki meguntta ezt a hengegést, így szólott hozzá:

— Az ur családja akkor hát olyan mint a krumpli.

— Hogy, hogy?

— Mert annak is a legjava a föld alatt van.

Célzás.

— Majszter uram, jaj de forró ez a hus! — szól az ebédnél az inas.

— Hát fujd te csacsi!

— Igen ám, ha merném.

— Miért nem mersed?

— Félek, hogy elfujom, olyan kevés van a tányérban.

Kés mellé villa való.

1849-ben a debreceni csata után az orosz hadsereg sáska módjára özönlötte el a védtelen Debrecen. Szabad volt a harácsolás. Egy jómódú polgár há- zához marcona muszka kapitány került, aki mikor ebédelt, kihuzta a kardját és a tányérja mellé fektette az asztalra. A civis egyideig hidegvérrel nézte a különös dolgot. Végre föltalálta magát, hogyan vegye el kedvét hivatlan ven- dégének ettől a kedveskedéstől. Kiment a szobából s csakhamar egy vasvil- lával tért vissza. Egyenesen a kapitány asztalához fordult és a vasvillát letette a kard mellé.

— Mit jelentsen ez? — kérde a meglepett muszka.

— Oh kérem, — felelt udvariasan a civis, — nem jelent ez semmi kü- lönséget. De nálunk Debrecenben az a szokás, hogy nagy késhez nagy villa dukál.

A kapitány mosolyogva tette vissza hüvelyébe a kardját.

Tanácsadó.

(Azok az olvasóink, akik valamely h- ügyről ebben a rovatban óhajtanak fel- sítást kapni, tudakozódó-költség fejé- lükhöz mellékeljenek 10 Leut. Levelüket az is bélyeges választóborítékkal ellátva megküldjék egy megfelelő szakértő munk- sunknak, s erre a kettős postaköltségre- séges a 10 Leu.)

W. J. Halmágy. A kolozsvári kereskedő- vannak látva kőménymaggal, itt azt elhely- bajos. Kőménymagját lukább likörgyárba- tékesítheti, mert a likörgyárak sok kőm- dolgoznak fel. Erdélyben a legkelendőbb- fajta a kőménymagos pálnka, azért sok- beléle. Likörgyár, amely a kőményt földol- pl. a Bognár & Szántóé Kolozsvárt (Feri- józsef-ut 70). Czell Frigyes és Fial Koloz- és Brassó, a Kenyeres-féle likörgyár Bra- ban stb. (Dr. P. B.)

M. G. Csikszentgyörgy. A magról nevel- cserépben tartott citromfa évek mulva hoz- mást, mikor már terebélyessé megnőtt. A- tiffelment kell. Termést hozni csak akkor, hogy ha a körülmények reá kedvezők. C- répben tartott citromfa leginkább az iver- ban érzi jól magát és ott bizonyos sz- évek mulva hoz is termést, de azért nem- séges okvetlenül ivergház az ő tenyésztés- sikerrel nevelhető a a szobában is. Az- házban is beéri 80°-nyl meleggel, nem- neki nagyobb hőmérsék, de a fő a világ- és ezt adja meg neki az ivergház. Ha- szobában tartja citromfáját, akkor olyan- kell állítani, ahol minél jobban éri a nap- Gondoskodnia kell, hogy a cserép föléje- ként megjuttassák. A virágképzést fok- egy kis szuperfoszfát műtrágya adogatás-

Sz. Gy. Tasnád. Leveléből jól kiolvá- hogy betegsége idült, régi, kár, hogy- tartja be az orvosi utasításokat pontosan- — mint írja — nagyobb fájdalmat ére- sok szeszes italt iszik. Lehetetlen, hogy- ezt megengedte volna. [Betegségétől leg- sabbban és legkönnyebben pontos orvosi- léssel és az utasítások betartásával szor- hat meg. Ne hanyagolja el baját, szor- kis időt reá, mert így csakugyan sok kö- lenzéssel jár (Dr. G. E.)

„Spanyol.” A könyvek fertőtleníté- s- flügg, hogy értékesek-e, vagy sem, az- értéktelenek, egyszerűen elégetendők. Ha- kesebbek és nincsenek vészben vagy- bekötve, gőzben fertőtleníthetők, csak- baj, hogy a papírt megszárolt és száraz- vállk. Bőrbe vagy vászonba kötött kö- lapjalkat lehetőleg szétterítve, formálva

lehet fertőtleníteni. A 80–85° C száraz meleg is alkalmas a fertőtlenítésre, csak az a fontos, hogy 24 óráig, vagy még tovább álljon. Ily hőfokban a fertőtlenítés szánt könyvek. Ez sem egészen ideális, mert pl. a spórák bakteriumok így sem pusztulnak el teljes biztonsággal. Az Ön esetében feleslegesnek tartom kölcsönadott könyveinek fertőtlenítését, mert a könyvek fertőtlenítése sok akadályba ütközik, ha nincs kellő berendezés hozzá és esetleg kára is származhatk belőle. Én is csak meleg napokon a könyvek lapozgatással, forgatással a napfény behatolásával kiírtam. Elégséges lesz, mert nem a hőmérsékletéről, scariatról vagy lépfenéről van szó. Egyébként észszerű gondolkodása és óvatossága dicséretet érdemel. Dr. G. E.

Válasz. A házasság felbontása iránt a kivételesen a házastársak megegyezésével a folyamatba tehető s ehhez képest a házasság felbontásának megegyezésével lesz felbontható. Ezt az 1894. évi XXXI. t. 77. §-a teszi lehetővé. E § szerinti ugyanis a házasság felbontásához kérheti az a házastárs, kit hitvestársa szándékosan és jogos ok nélkül elhagyott, ha házassági életközösséget megtört házastársak között elhagyásától számított hat hó elteltével bírői határozattal az életközösség visszaállítására lett kötelezve és e határozatnak a bíróság megszüntetett határidő alatt igazolatlanul nem tesz. Ehez képest tehát adott esetben be kell várni a levelében jelzett (legkésőbb) eltávoztástól számított 6 hónapot, aközben a hat hónapot meghaladótt különélés közlő bizonyítványt is igazolása mellett kérni az illetékes Tribunalnál a visszatérésre szolgáló határozat kibocsátását és ha az e határozatban megszabott határidő lejár, akkor ugyancsak az illetékes Tribunalnál elő lehet hoztatni a házasság végleges felbontására irányuló keresetet.

Az eljárás a Tribunal (törvényszék) által történik, amelynek területén utóljára együtt van a levele szerinti tehát a nagyváradi Tribunal. Az ennek illetékessége megállapítására szükséges közszégi bizonyítványt, amelyben a házassági életközösség egytől és az a körülmény is meg kell jelölni, hogy hat hónál tovább különéltek, az életközösség visszaállítását célzó kérvény a házassági anyakönyvi kivonattal együtt be kell nyújtani. Ez a kérvény tehát három okmányal (a házassági anyakönyvi kivonattal, a bírósági illetékességének megállapítására szolgáló közszégi bizonyítvánnyal és végül a 6 havi különélést igazoló közszégi bizonyítvánnyal) szerelendő fel. Az így készített kérvényt esetleg a fél is leadhatja, de a perben csak ügyvédi képviselet mellett lehet eljárni. A házasság felbontására irányuló keresetet tehát ügyvéd ellenjegyzésével kell benyújtani. A hat hónap előtt úgy se kezdhető a kereset bevezetése kérvény beadása előtt tanácsnok jelenlétével a netán támasztható anyagi (vagy más) igényekre nézve annál is inkább meg kell állapodni, mert ilyen megállapodás hiányában megtörténhetik, hogy az asszony a felhívásnak eleget tesz, az életközösség visszaállítására véget az elhagyott lakásba visszahívja, illetőleg erre irányuló szándékát közlő levele, mely esetben az eljárás félbeszakad és a kereset nem lesz sikerrel folytatásba tehető. A házasság végleges felbontása iránt. Magának az elhagyásnak ténye alapján az előzetes közszégi mellőzésével, tehát a 71. §-ban írt 6 hónapot megelőzőleg is lehet hivatalosan bontást kérni indítván, de ez esetben az 1894. évi XXXI. t.-c. 80. §-ára tekintettel igazolnia kell, hogy az elhagyás oly körülmények között történt, amelyek következményeire vezethető és oly káros következményekre vezethető, amelyekkel, amik mellett a házassági életközösség szándékos súlyos megsértése tehető, amelyek következtében a házasság felbontásának megkezdéséhez szükséges anyagi feltételek nem állnak rendelkezésre, vagy a házasság felbontásának megkezdéséhez szükséges anyagi feltételek nem állnak rendelkezésre, vagy a házasság felbontásának megkezdéséhez szükséges anyagi feltételek nem állnak rendelkezésre.

egyébként jó lesz ügyvéd közbenjárását igénybe venni. Nem kell mondanunk, hogy mi mindezen jogi tanács után is kérjük Önöket a bekezdés megegyezésére. Ha katolikusok, az egyház ugye választhatja el Önöket s így lépése csak fokozni fogja boldogtalanságát.

Dr. B. S. esp. Kengyelő. A honossági kérdés elbírálása előtt az özvegyi nyugdíj folyóvá tétele nem remélhető, mert alapvető, hogy az állam csak polgárainak biztosít nyugdíjat. A nyugdíj folyósítása iránt mindazonáltal jó lesz a kérvényt mielőbb beadni és abban az állampolgárságot illetően az idegenek jegyzékéből törlés igazolása mellett utalni arra, hogy az ügy a Curtea de Apel-nél függőben van. Legjobb volna természetesen kisértgetni az állampolgárlí ügy elintézését, amire most az eddiginél több valószínűség van.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Apróhirdetések tarifája: Minden szó 5, vastagabb betűvel 10 L. Legkisebb hirdetés 60 L. állást keresők részére 20 szóig 50 L. Előfizetőknek minden szó 4, vastagabb betűvel 8 L.

Az apróhirdetési díj előre beküldendő.

L. I. M.-é Magyaró, Br. P. Novisad, D. Gy. Sósmező, Postafőnökség Nyáradkarácson, P. A. és Sz. Gy. Szilágycseh, Sz. P. Majláthfalva, Sz. M. B. J., P. B. M. és Ifj. F. A. Felsőrákos, Ifj. D. J. J.-é és D. J. F.-é Magyaró, Hitelszövetkezet Fugly, T. D. Margitta, L. M. Hadrév, V. M. Dés, 5143-as és N. M. Szilágy-somlyó, St. M. Alsóvalkó, L. G. és B. K. Oradna, A. P. T. Gy. és K. P. Sárköz, O. I. és J. G. Székelybethlenfalva.

Az itt felsoroltak az új előfizetőkért, lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket, bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

K. J. Tacs. A kezdő versszak igen szép, kár, hogy a közép ritmustalan és nehézkes. J. B. Canton-Ohio. A külföldi előfizetés egy évre 250 Lef. A. S. Septér. Magyarország jelenlegi igazságügyminisztere: Pesty Pál; a magántisztviselők egyesületének címe: Cluj—Kolozsvár, Calea Dorobanilor (v. Honvéd-u.) K. M. Székelymuzsna. Miért nem írta meg soha, hogy a neve el van írva, azonnal kijavítottuk volna, nem vagyunk ugyanis gyerekek, hogy bárkivel is csufolódjunk. G. L. Székelymuzsna. Miért nem jött akkor a lap soha vissza? Valaki elfogadta, rendszeren olvasta és minket szándékosan megkárosított. K. P. Karánsebes. A kértett könyv címe: Valló—Török, A méhészet vezérfonala. Ajánlott külfölddel 32 lei; 1926. XII. 31-ig fizetendő még 130 lei. B.-né Mezőpanit. M. G. 1926. IV. 1-ig rendben. F. I. Krasznabélték. 1926. XII. 31-ig rendezettnek véve. J. L. Szalacs. Rendben, köszönet. V. M. Dés. Köszönet megnyugtató sorolért, teljesen igazoljuk álláspontját s örvendünk, hogy bizalmunkban egyáltalán nem csatlakoztunk. Cs. J. Ákos. 1926. XII. 31-ig kell még 70 lei. K. I. Élesd. 1926. XII. 31-ig kell még 70 lei. B. P. Brassó. Dr. B. Á. rendezte, rendben 1926. XII. 31-ig. T. M. Székelyvárság. 1926. IV. 1-ig fizetendő 515 lei. P. Gy. Érkává. Hílnyozó számok pótolva, 130 lei könyvelve. H. K. Magyarlajos. A 3 első (Sz. F., N. Gy. és H. K.) még fizet 55—55 lei-t, Cs. J. pedig 1926. XII. 31-ig 120 lei-t.

A „Magyar Nép“-et olvasni és terjeszteni magyar kötelesség!

Apróhirdetések.

Pályázat.

Mindkét nembeli serdülő ifjúságnak *katholikus ima- és énekeskönyv* irandó.

Erre pályázatot hirdettek. Feltételek: 1. a könyv terjedelme ne haladja túl a 350 oldal kis oktáv alakban, viszont 300 oldalnál ne legyen kisebb;

2. a tartalmi rész a falusi ifjúságra különös figyelemmel állítandó egybe;

3. pályadíj 20.000 L., melyből a legjobbnak talált munka szerzője 10.000 L-t, a másodiknak 6000 L-t, a harmadik 4000 L-t kap;

4. a beérkezett pályamunkákat hármassal bírálni meg, melynek tagjait alólírt szakértőkből fogja felkérni.

5. jelíges pályázatok zárt borltékban alólírt irthoz folyó évi december végéig nyújtandók be.

Amennyiben a bizottság a kladásra egyik pályamunkát se tartja alkalmasnak, a pályadíjból a három legjobb munka 2000—2000 L. tiszteletdíjat kap.

A pályadíjat nyerő munka kiadó jogát alólírt fenntartja magának.

Az imakönyv jövedelméből esetleg befolyó tiszta jövedelem státusi gimnáziumaink fenntartására, tanulók segélyezésére, jutalmazására fog fordíthatni.

Kolozsvár, 1926. május 21-én.

Dr. Balázs András
prelátus kanonok, előadó.
Str. Juliu Maniu 5.
(v. Szentegyház-u.)

Mezőgazdasági, vetőmag és gép üzemekkel foglalkozó, hírtelen fejlődésnek indult vállalat, egy millió lel készpénzzel rendelkező társulat keres. Érdeklődő levelek „Fejlődő üzlet” jelleg alatt a lap kiadóhivatalához intézendők.

Vasutállomástól 6 km.-re, országot mentén, körülbelül 10 hold szar fekvésű belső, 8 szobás ur lakás köből, 16 marhára állálló, kocsiszin cseréppel fedve, gabonás köből, a birtokból 2 hold termő fajgyümölcsös, 3 hold dohánytermőföld, a többi veteményes, továbbá 6 hold csere-erdő, a belsőtől 10 percnyi távolságra olcsón eladó. Címet a kiadóhivatal portó beküldése ellenében közli.

Keresem Kádár Márton ref. tanítót, kivel orosz fogságban (Krasznajarszk) együtt voltam, aki tud róla, sziveskedjék címet tudatni: Ekart József Iara de jos—Alsójára, Torda-Aranyos megye.

Most jelent meg terjedelmes, bő tartalommal Gyerkes Mihály szabadoktatási és szociális szervezések utmutatója: **H népművelés vezérkönyve**, mely részletes tájékoztató az elemi oktatás intenzív építésére, az ifjúság társadalmi továbbképzésére, a felnőttek kulturális és gazdasági megszervezésére, Magyaróromán szövegű mintákkal ellátva, kladja a Tanítóok Lajpa kiadóhivatala Odorhelu—Székelyudvarhely. Ára 120 L.

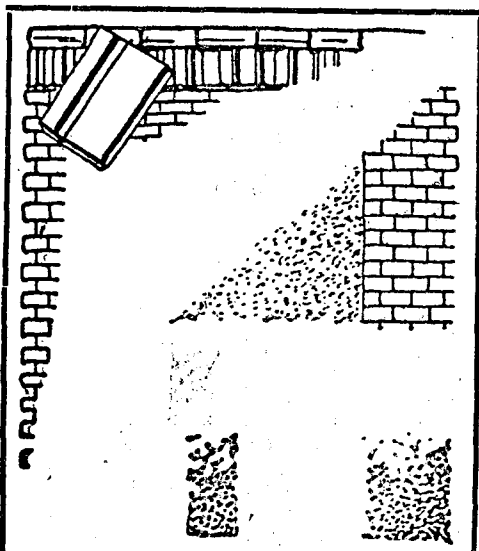
Eladó egy 6-os Hoffer—Schrantz gözcséplő garnitúra, kitűnő karban van, 4-es gözgarnitúrával is elcserélném, **Máthé Lajos Hrcuq-Arkos Háromszék megye.**

Cípcészek szaklapja megrendelhető **Babos Károlyndi**, Cluj—Kolozsvár, Str. Pata 87. szám.

Gazdatisztet keresek, aki betérjes gazdaságot mintaszertlen, önállóan vezetni képes. Szőlőhöz és gyümölcsöshöz értők előnyben. Fizetési igényeket és bizonyítvány másolatokat kér: Cs. Lázár László, Illia—Marosillye.

Vásárlásainál saját érdekében mindig hivatkozzék a lapunkban olvasott hirdetésre!

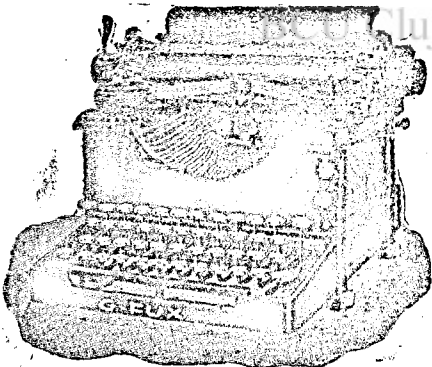

ARANYOSGYÉRESI AGYAGIPAR R.-T.

Ajánlja elsőrangu, földgázzal égetett hornyolt és hódfarku TETŐCSEREPÉT, normál és németméretű FALI- ÉS KUT-TÉGLÁJÁT valamint elsőrendű, különböző méretben készült ALAPCSŐVEIT.

Cég és iroda Turda-Torda. Telefonsz: 107.

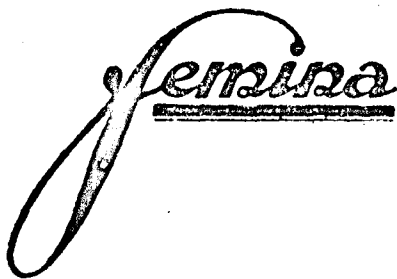
ÍRÓGÉPEK. Smith Premier Nr. 60. Remington, Underwood és Corona írógépek gyári árban kaphatók.

Gyári raktár amerikai és német írógép és sokszorosító kellekekből. Speciális javítóműhely az összes rendszerű gépek részére. Használt írógépekből nagy raktár.

Körmeny Mihály Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria (v. Deák F.-u.) 25. Telefon 9-51. — Telefon 9-51.

Legelőkelőbb kalapszalon a

Cluj-Kolozsvár, Plata Unirii (Főter.)

AZ IFJU ERDÉLY

Erdély legrégebb magyar, ref. ifjusági lapja.

Előfizetési ára 1 évre 96 Leu. Nyári vakáció alatt is megjelenik.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Cluj-Kolozsvár, Calea Victoriei (v. Kossuth Lajos-ucca) 38. sz.

Kérjen mutatvány-számot!

Ez a lap képviseli a jövő erdélyi magyarság szellemét a mai ifjuság között.

„Transsylvania“ Bank r.-t.

azelőtt

Gyulafehérvári Takarékpénztár r.-t.

Alapítatott: 1872. évben.

Fióktézetet:

Kézdivásárhely

Csikzereda

Ditró

Torda

Elfogad betéteket, lezámitól váltókat és bárhova teljesít átutalásokat és meghítelezéseket.

Vezérképviselete:

A Gazdák Általános Biztosító r.-t.-nek

Affiliált Intézete:

Parajdi Közgazdasági Bank, Parajd.

BABOS ÉS TÁRSAI

VASKERESKEDŐK, • CLUJ-KOLOZSVÁR.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy a Cluj-i piacon 28 év óta fennálló vaskereskedésünket a Baromvásár-téren,

Galamb-ucca I. sz.

alatt egy dúsan felszerelt fiók üzlettel bővítettük ki.

A vidéki közönség n. b. figyelmét hívjuk fel erre, akinek pontos, gyors és kényelmes kiszolgálását vettük alapul e fióküzlet megnyitásával.

Teljes tisztelettel

BABOS ÉS TÁRSAI vaskereskedők.

ELLENZÉK

az erdélyi magyarság legrégebb, legelőkelőbb, legelterjedtebb napilapja. — Ennélfogva mint híradási organum is nélkülözhetetlen.

ELŐFIZETÉS:

egy hónapra 100, negyedévre 270, félévre 520, egész évre 1000 Leu.

ELLENZÉK

szerkesztősége: kiadóhivatala:

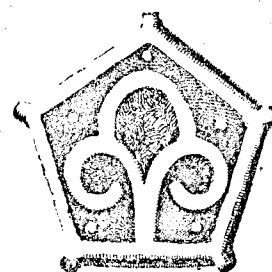
Str. I. Bratianu Str. Iuliu Maniu

Király-utca 22. Szentegyház-u. 1.

CLUJ — KOLOZSVÁR

NYALAPCSŐVEIT

ANAGYKORI

1872. ÉV FENNTARTÁSÁRA
KÖZÖSSÉGI SZERZŐDÉS

Vig regény, ára 50 L., kapható Sz. RÁCZ IMRE Zsááu-Zsááu Plebánia címen.

Hirdessen lapunkban!

Egy birtokhirdetésre kilencven három érdeklődő jelentkezett kiadóhivatalunkban.

A szerkesztésért felel: GYALLAY DOMOKOS

A kiadásért felel: PETRES KÁLMÁN
kiadóhivatali igazgató